

Tampereen strategia 2035

Tekemisen kaupunki

Pormestarin esipuhe

Kaupunkien rooli kestävän tulevaisuuden rakentajina on kuluvalle vuosikymmenellä kasvanut. Tampere on ollut tämän kehityksen eturintamassa ja haluaa jatkossakin olla yhdenvertainen, yhteisöllinen, kestävästi kasvava ja elinvoimainen kaupunki. Tähän tahtotilaan kiteytyy vuoteen 2035 ulottuvan Tampereen strategian Tekemisen kaupunki päivitys. Strategiaa on valmisteltu pormestariohjelman Meidän Tampere – tulevaisuus tehdään yhdessä pohjalta.

Strategiaa on valmisteltu laajassa yhteistyössä. Tulevaisuuden Tampereesta ovat antaneet näkemyksensä kaupunkilaiset, kaupungin henkilöstö, tytäryhtiöt sekä kaupungin sidosryhmät. Osallistumisen arvokkaat viestit ovat viitoittaneet strategian sisältöjen valmistelua.

Strategian perusta on yhdenvertaisuudessa. Tampere on kaikkien kaupunki, jossa jokainen voi olla oma itsensä. Turvaamme laadukkaat palvelut, tuomme ihmisiä yhteen eri elämän vaiheissa ja luomme jokaiselle mahdollisuuksia hyvään elämään. Tampereella jokaisella lapsella ja nuorella – taustastaan riippumatta – on mahdollisuus kasvaa, oppia ja kehittyä sekä löytää oppimisen ilon kautta omat vahvuutensa.

Kestävyys ohjaa kaikkea toimintaamme. Olemme sitoutuneet ilmastonmuutoksen hillintään ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Huolehtimalla kaupunkilaisille tärkeästä lähiluonnosta vahvistamme kaikkien hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa. Viihtyisät ja omaleimaiset kaupunginosat ovat Tampereen voimavara. Panostamme olemassa oleviin kaupungin uusiin rinnalla ja rohkaistamme kaupunkilaisia oman asuinalueensa kehittämiseen.

Kilpailukykyinen elinkeinoelämä ja korkea työllisyys luovat pohjan kaupungin elinvoimalle. Tampere on jatkossakin vetovoimainen osaamisen ja innovaatioiden keskittymä, jossa yrityksillä on parhaat edellytykset kasvaa ja menestyä. Kaupungin kasvu nojaa yhä vahvemmin kansainvälistymiseen. Toivotamme uudet tulijat perheineen tervetulleiksi ja varmistamme, että kaikki kokevat Tampereen kodikseen.

Paikallinen työme rakentaa myös globaalia tulevaisuutta. Pidämme Tampereella kiinni sitoutumisestamme YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoitteisiin. Käynnistynyt valtuustokausi on viimeinen hetki varmistaa näiden tavoitteiden saavuttaminen ja haluamme onnistua tässä osana kansainvälisten suunnannäyttäjien joukkoa.

Olemme valmistelleet uutta strategiaa taloudellisesti haastavassa tilanteessa. Talouden tasapainottaminen valtuustokauden aikana edellyttää meiltä tulevaisuutta turvaavia toimia. Talouden pitkän aikavälin kestävyys varmistamme keskittymällä vetovoimaisen, elinvoimaisen ja yhdenvertaisen kaupungin rakentamiseen.

Strategian valmistuttua käynnistyy varsinainen työ – strategia toteutuu vasta, kun sanat muuttuvat teoiksi. Uuden strategian ytimessä on vahva yhdessä tekeminen, ja strategian toteuttamisen voima ammennetaan koko kaupunkiyhteisöstä. Haluamme rakentaa Tampereen tulevaisuutta yhä tiiviimmin kaupunkilaisten, yritysten ja kumppaneidemme kanssa. Yhdessä toimien olemme Suomen vetovoimaisin kaupunki, nyt ja tulevaisuudessa.

Tampereen pormestari

Ilmari Nurminen

VISIO 2035

TEKEMISEN KAUPUNKI

Tampere on aina ollut työnteon kaupunki. Kaupungin tarinaan kuuluvat suuret suunnitelmat ja tavoitteet James Finlaysonin ajoista asti. Tästä perinnöstä on kehittynyt Tampereen ominaispiirre asioiden rohkeaan aikaansaamiseen.

Tulevaisuuden kaupunkia tehdään yhdessä ja tekemisen voima syntyy jokaisesta tamperelaisesta.

Tampereella jokainen voi olla oma itsensä.

Osaaminen ja uudet ajatukset ovat aina kohdanneet Tammerkosken rannalla. Kasvava ja kansainvälinen tekemisen kaupunki rakentaa osaamisella kestävää tulevaisuutta.

ELÄMÄNILOA.

Kaikkien Tampere
– hyvinvointi kuuluu
jokaiselle

Mielekkään vapaa-ajan
mahdollistaja

Oppimisen iloa johtavassa
sivistyskaupungissa

KESTÄVYYTTÄ.

Ilmastotyön vastuunkantaja

Luonnon monimuotoisuuden
suunnannäyttävä

Omaleimaisista
kaupunginosistaan ylpeä

EDELLÄKÄVIJYYTTÄ.

Vetovoimainen osaamisen
keskittymä

Kasvun veturi

Kansainvälinen ja
kiinnostava elämysten
kaupunki

Elämäniloa.

Kaikkien Tampere – hyvinvointi kuuluu jokaiselle

- Turvaamme laadukkaat palvelut. Ne ovat hyvinvoinnin perusta.
- Tuomme ihmisiä yhteen elämän eri tilanteissa ja vaiheissa.
- Edistämme kaikessa toiminnassamme mielen hyvinvointia.
- Keskitymme parantamaan arjen turvallisuutta ja puutumme syihin turvattomuuden taustalla.
- Kavennamme hyvinvointieroja kohdennetuilla toimilla.
- Autamme lapsia ja nuoria voimaan hyvin ja tuemme vanhempia heidän arjessaan.
- Tampere on kansainvälinen koti. Kehitämme palveluita niin, että ne vastaavat kasvavan kansainvälisen väestön ja erilaisista taustoista tulevien ihmisten tarpeisiin.
- Syvennämme yhteistyötä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa.

Mielekkään vapaa-ajan mahdollistaja

- Varmistamme jokaiselle mahdollisuudet kulttuurin kokemiseen ja tekemiseen. Rakennamme yhdessä moniäänistä ja moninaista kulttuurielämää.
- Luomme yhdenvertaisia, monipuolisia ja helposti saavutettavia mahdollisuuksia harrastaa ja nauttia vapaa-ajasta.
- Kannustamme tamperelaisia löytämään liikunnan ilon ja terveelliset elämäntavat osaksi arkea.

Oppimisen iloa johtavassa sivistyskaupungissa

- Innostamme tamperelaisia uuden oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen läpi elämän.
- Pidämme huolen siitä, että jokaisella lapsella on yhdenvertaiset mahdollisuudet kasvaa, oppia ja kehittyä.
- Vaalimme uteliaisuutta. Tampereella jokaisella on mahdollisuus löytää omat vahvuutensa ja käyttää niitä. Lapset ja nuoret kasvavat luottamaan itseensä ja tulevaisuuteensa.
- Vahvistamme kansainvälisten tamperelaisten opinpolkua varhaiskasvatuksesta aina korkeakoulutukseen asti.
- Oppimistuloksissa Tampere on suurten kaupunkien ykkönen.

Elämäniloa.

Valtuustokauden tavoitteet

1. Tamperelaisten hyvinvointi on lisääntynyt

Mittarit: Lasten ja nuorten koettu hyvinvointi, aikuisten ja yli 65-vuotiaiden koetun hyvinvoinnin indeksi, hyvinvointisuunnitelman toteutuminen ikäsegmentteittäin, hyte-kerroin (valtionosuus asukasta kohti)

2. Tamperelaisten mielen hyvinvointi on vahvistunut

Mittarit: Lasten ja nuorten ahdistuneisuus, nuorten sosiaalinen ahdistuneisuus, aikuisten ja yli 65-vuotiaiden psyykkinen kuormittuneisuus, depressiolääkkeistä korvausta saaneet eri ikäryhmissä

3. Yhdenvertaisuus on parantunut

Mittarit: Lapsista, nuorista, aikuisista ja yli 65-vuotiaista syrjintää kokeneet, yleinen pienituloisuusaste ja lasten pienituloisuusaste, pitkäaikaisasunnottomien määrä

4. Turvallisuus ja turvallisuuden tunne ovat vahvistuneet

Mittarit: Lasten ja nuorten koettu turvallisuus koulussa, lasten ja nuorten kiusaaminen, aikuisten ja yli 65-vuotiaiden koettu turvallisuus, häiriöindeksi

5. Yhteisöllinen toiminta on lisääntynyt ja yksinäisyys vähentynyt

Mittarit: Lasten, nuorten, aikuisten ja yli 65-vuotiaiden kokemus ryhmään kuulumisesta, asuinalueen yhteisöllisyys ja auttamishalu, aktiivisesti järjestötoimintaan osallistuneiden osuus, osallisuusindikaattori, lasten, nuorten, aikuisten ja yli 65-vuotiaiden koettu yksinäisyys

6. Liikunta ja kulttuuri on tullut osaksi yhä useamman arkea

Mittarit: Kävijämäärien kehitys keskeisissä kulttuurikohteissa ja -palveluissa, kävijä- ja osallistujamäärien kehitys keskeisissä liikuntapaikoissa ja -palveluissa, pystyy halutessaan osallistumaan kulttuuriin tai tapahtumiin osuus, lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten ja yli 65-vuotiaiden hengästyttävä liikunta

7. Lasten ja nuorten koulumotivaatio on kasvanut ja oppimistulokset parantuneet

Mittarit: Koulumotivaationsa hyväksi tuntevat, perusopetuksen äidinkielen ja matematiikan oppimistulokset, vieraskielisten oppilaiden suomen kielen osaaminen, toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus ikäluokasta, korkea-asteelle jatkavien opiskelijoiden osuus

8. Oppimistulosten alueelliset erot ovat kaventuneet

Mittarit: Koulujen oppimistulosten alueelliset erot

Kestävyyttä.

Ilmastotyön vastuunkantaja

- Kaupunki kantaa vastuunsa ilmastomuutoksen hillitsemisestä ja varmistaa hiilineutraalisuuden toteutumisen 2030 mennessä.
- Varaudumme ilmastoriskeihin ja huomioimme ilmastomuutokseen sopeutumisen kaikessa toiminnassamme.
- Kehitämme kaupungin liikennejärjestelmää kokonaisuutena mahdollistaen kestävän liikkumisen osuuden kasvun.
- Teemme yhdessä kestävää arkea kaupunkilaisten ja koko kaupunkiyhteisön kanssa.

Luonnon monimuotoisuuden suunnannäyttävä

- Kaupunkiluontomme ei vain säily, vaan sen tila paranee. Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta uusilla ratkaisulla.
- Kaupunki suuntaa kasvuaan ensisijaisesti joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin. Sovitamme yhteen kaupungin kasvun ja luontoa kunnioittavat tavoitteet.
- Huolehdimme lähiluonnosta ja turvaamme sekä suojelemme riittävän laajan ja monipuolisen sinivihervestoston. Näin parannamme myös kaupunkilaisten hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa.

Omaleimaisista kaupunginosistaan ylpeä

- Panostamme olemassa oleviin kaupunginosiin uusien rinnalla. Kehitämme palveluita, viihtyisyyttä ja arjen sujuvuutta alueelliset tarpeet huomioiden.
- Ehkäisemme alueiden eriytymistä keskittyen kaupunginosakehittämisen kohdealueisiin.
- Lisäämme asumismuotojen ja asutokannan monipuolisuutta.
- Rohkaisemme kaupunkilaisia oman asuinalueen kehittämiseen. Luomme mahdollisuuksia yhteisöllisyydelle ja kaupunkilaisten omaehtoiselle toiminnalle.
- Jatkamme Tampereen keskustan kehittämistä elävänä, viihtyisenä ja saavutettavana kohtaamis- ja asuinpaikkana.

TAMPERE

Kestävyyttä. Valtuustokauden tavoitteet

9. Hiilineutraalisuuden toteutuminen vuoteen 2030 mennessä on varmistettu

Mittarit: CO₂-päästöt

10. Luonnon monimuotoisuus kaupunkiympäristössä on vahvistunut ja todennettavissa

Mittarit: Latvuspeitteisyyden määrä yleiskaavan kaupunkivihreän kehittämisalueilla, suojellun pinta-alan määrä, luontoarvohehtaarimittari on kehitetty

11. Kestävän liikkumisen kulkutapaosuus on 65 %

Mittarit: Kestävän liikkumisen kulkutapaosuus

12. Kaupungin kestävää kasvua on vahvistettu kaavoittamalla 80 % asuinkerrosalasta joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin

Mittarit: Asemakaavoitetun asuinkerrosalan sijoittuminen joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin

13. Kiertotalouden periaatteet on vakiinnutettu kaupungin toimintaan

Mittarit: Uudelleen käytetyn materiaalin osuus infrahankkeista, kiertotalouskriteerejä sisältävien infrahankintojen osuus

14. Asuntotuotanto on alueellisesti monipuolistunut

Mittarit: Talotyyppijakauma, hallintamuotojakauma, huoneistotyyppijakauma, kohtuuhintaisuus

15. Kaupunginosien viihtyisyys ja vetovoima on kasvanut

Mittarit: Asuinalueen koettu viihtyisyys, asuinalueen maineen myönteiseksi kokevat, asuinalueiden myönteiseksi kokevien alueelliset erot

16. Alueelliset hyvinvointierot ovat kaventuneet

Mittarit: Alueiden väliset sosioekonomiset erot, GINI-kerroin suhteessa muihin isoihin kaupunkeihin, asuinaluekohtainen koetun hyvinvoinnin indeksi, asuinalueensa turvalliseksi kokevat, %

17. Keskustan elinvoimaisuus on parantunut

Mittarit: Keskustan asukasluku, keskustan työpaikkaluku, keskustan elinvoimallisuuden kehitys suhteessa muihin isoihin kaupunkeihin

Edelläkävijyyttä.

Vetovoimainen osaamisen keskittymä

- Varmistamme, että alueen kärkiosaamisalat menestyvät kansainvälisessä kilpailussa. Tuemme teollisuuden uudistumista ja vihreää siirtymää.
- Houkuttelemme kaupunkiin uusia investointeja ja kasvavia yrityksiä.
- Tampere on yhä vetovoimaisempi kansallinen ja kansainvälinen opiskelijakaupunki. Vahvistamme tätä yhdessä korkeakouluyhteisön ja toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Kasvun veturi

- Edistämme määrätietoisesti yritysten syntyä, yrittäjyyttä ja yritysten kasvua.
- Kehitämme uusia ratkaisuja työllisyyden edistämiseen ja vastaamme työnantajien tarpeisiin kysyntälähtöisesti.
- Kiinnitämme erityistä huomiota nuorten työllisyyteen ja ehkäisemme ja vähennämme pitkäaikaistyöttömyyttä.
- Tampereella työt ja tekijät kohtaavat toisensa. Pidämme huolta osaajien saatavuudesta.
- Houkuttelemme aktiivisesti ja vastuullisesti kansainvälistä työvoimaa. Varmistamme yhdessä, että työelämä ja koko kaupunkiyhteisö toivottavat uudet tulijat perheineen tervetulleeksi.

Kansainvälinen ja kiinnostava elämysten kaupunki

- Tapahtumat ja elämykset ovat Tampereen käyntikortti maailmalla. Jatkamme niiden kehittämistä määrätietoisesti.
- Nostamme kaupungin tunnettuutta kansainvälisenä elämyskaupunkina. Hyödynnämme ja vahvistamme Tampereen asemaa Muumimuseon kotina.
- Luomme yhdessä kiinnostavaa kaupunkitilaa, jossa ihmiset, palvelut ja taide kohtaavat. Houkuttelemme elämysten äärelle ympäri vuoden.

Edelläkävijyyttä. Valtuustokauden tavoitteet

18. Työpaikkojen ja työllisten määrä on kasvanut

Mittarit: Työpaikkojen määrä, työllisten määrä

19. Työllisyysaste on parantunut

Mittarit: Työllisyysasteen muutos verrattuna muihin kuutoskaupunkeihin, palkkasumma

20. Ulkomailla syntyneiden palkansaajien määrä on kasvanut ja työllisyys vahvistunut

Mittarit: Ulkomailla syntyneiden palkansaajien määrä, ulkomaalaisten työllisyysasteen ero suhteessa suomalaistaustaisiin, %-yks

21. Kärkiosaamisalojen kilpailukykyä ja uudistumista on vauhditettu

Mittarit: Yritysten TKI-panostukset, investoinnit alueelle (uudet investoinnit ja yritysten omat investoinnit), kärkiosaamisalojen liikevaihto

22. Työvoiman saatavuus on parantunut

Mittarit: Yritysten kokemus työvoiman saatavuudesta, työllistyneiden määrä

23. Tampereen asema koulutus- ja opiskelukaupunkina on vahvistunut

Mittarit: Korkeakouluyhteisön ensisijaiset hakijat, vieraskielisten tutkinto-opiskelijoiden määrä, sijoittuminen opiskelukaupunkien suositteluhaluus-tutkimuksessa

24. Tampereen vetovoima ja tunnettuus kansainvälisenä tapahtuma- ja elämyskaupunkina on parantunut

Mittarit: Matkailutulo, yöpyjät / ulkomaiset yöpyjät, kansainvälisten tapahtumien määrät, kansainvälisten kongressien määrät (isojen kongressien osuus kaikista), kv. mediavierailut Tampereelle

25. Edistämme yritysten syntyä, yrittäjyyttä ja yritysten kasvua

Mittarit: Uusien yritysten ja niiden luomien työpaikkojen määrä

Yhdessä.

- Panostamme henkilöstön hyvinvointiin ja uudistumiskyvyn vahvistamiseen. Teknologia toimii jokaisen työkaverina.
- Tulevaisuuden kaupungissa fyysinen ja digitaalinen täydentävät toisiaan. Hyödynnämme digitalisaatiota kaikkien tamperelaisten hyväksi.
- Kehitämme Tamperetta yhdessä kaupunkilaisten ja kumppaneidemme kanssa. Uudistamme palvelujamme asiakasymmärrykseen perustuen.
- Teemme aktiivista ja monialaista yhteistyötä varautumisen ja kaupungin turvallisuuden vahvistamiseksi.
- Vahvistamme yhteistä suuntaa yhdessä Tampereen kaupunkiseudun ja Pirkanmaan kuntien kanssa.
- Olemme vastuullinen ja tavoitteellinen omistaja. Vahvistamme koko konsernina toimimista.
- Vakaa talous mahdollistaa uudistumisen ja kasvun. Taloutemme on tasapainossa viimeistään vuonna 2029.

Yhdessä.

Valtuustokauden tavoitteet

26. Henkilöstön hyvinvointi ja uudistumiskyky ovat vahvistuneet

Mittarit: Kunta10, hyvinvointimatriisi, työntekijäkokemuskysely

27. Kaupungin palveluiden asiakaskokemus on parantunut

Mittarit: kaupunkitasoinen asiakaskokemuksen mittaustieto, digipalveluiden asiakaskokemuksen mittaustieto

28. Kaupunkilaisten osallistuminen kaupungin kehittämiseen on vahvistunut

Mittarit: kaupunkilaisten kokemus osallistumisesta ja vaikuttamismahdollisuuksista %, eri väestöryhmien kokemus osallistumisesta ja vaikuttamismahdollisuuksista, kaupunkilaisten kokemus mahdollisuuksista vaikuttaa oman asuinalueen kehittämiseen %, projektit, joissa tehty asiakastutkimusta %, Osallistu ja vaikuta –sivujen kävijämäärät

29. Talous on tasapainossa

Mittarit: Toiminnallinen tilikauden tulos, konsernitulos, investointien tulorahoitus %, lainamäärä / asukas, konsernilainamäärä / asukas

Sanoista tekoihin –

Strategian toteuttaminen ja seuranta

Strategia on ylin kaupungin toimintaa ohjaava asiakirja ja se luo pohjan kaupungin strategiselle johtamiselle ja kehittämiselle.

Strategian sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa toteutussuunnitelmissa. Toteutussuunnitelmat laaditaan valtuustokausittain. Toteutussuunnitelmien sisällöt tarkentuvat talousarviossa ja vuosisuunnitelmissa. Talousarvion toiminnan tavoitteet johdetaan vuosittain strategian valtuustokauden tavoitteista.

Kaupunginhallituksen ohjauksessa toteutetaan kehitysohjelmia, jotka ovat keskeisiä välineitä merkittävien strategisten muutosten toteuttamiseen. Kehitysohjelmat ovat laajoja, useita toimijoita yhdistäviä kokonaisuuksia, joihin liittyy myös merkittäviä taloudellisia panostuksia. Maankäytön suunnittelun osalta strategiaa konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa. Strategian toteutuksen tueksi ja kaupungin perustoiminnan suuntaamiseksi strategian sisältöjä tarkennetaan erillisohjelmissa. Erillisohjelmat jakautuvat strategiaan erillisohjelmiin ja muihin suunnitelmiin.

Strategian toteuttamisessa korostuu laaja yhteistyö sidosryhmien ja asukkaiden kanssa sekä kaupunkikonsernin sisällä tavoitteiden asettaminen, vastuuttaminen ja seuraaminen. Myös johtoryhmätyöskentely, tulokortit, tavoite- ja kehityskeskustelut sekä palkitseminen ovat tärkeitä välineitä strategian toteuttamisessa. Toteuttamista tukevat lisäksi viestintä ja yhteiset foorumit sekä projektikehittäminen.

Strategia sisältää keskeiset viestit omistaja- ja henkilöstöpolitiikasta. Näitä tarkennetaan kaupunginvaltuuston hyväksymillä konserniohjeella ja omistajaohjauksen periaatteilla sekä kaupunginhallituksen hyväksymillä henkilöstöpolitiikan periaatteilla.

Strategian seuranta on olennainen osa strategista johtamista. Strategian valtuustokauden tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuosittain.

PORMESTARIOHJELMA

TAMPEREEN STRATEGIA 2035

Kehitysohjelmat

Strategiset erillisohjelmat
ja muut suunnitelmat

Kantakaupungin
yleiskaava

Strategian toteutussuunnitelma

Vuosittainen toiminnan ja talouden suunnittelu

TALOUSARVIO VUOSISUUNNITELMA

Johtoryhmä-
työskentely

Johdon tuloskortit,
tavoite- ja kehitys-
keskustelut,
palkitseminen

Projekti-
kehittäminen

Viestintä,
strategia-
foorumit

Strategian seuranta ja arviointi

Kiitos!